

विद्यासागर विश्वविद्यालय
VIDYASAGAR UNIVERSITY
Question Paper

B.A. Honours Examinations 2021
(Under CBCS Pattern)
Semester - V
Subject : SANSKRIT
Paper : DSE 2-T

Full Marks : 60

Time : 3 Hours

*Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.
The figures in the margin indicate full marks.*

Theatre and Dramaturgy in Sanskrit

अ. अधोनिर्दिष्टेषु चतुर्णां प्रश्नानाम् उत्तरम् प्रदेयम् :

12×4=48

१. “वस्तु नेता रसस्तेषां भेदकः” इति व्याख्यायताम्।
२. भारतवर्षे नाटयसाहित्यस्य परम्परा संक्षेपेण: वर्णनीया।
३. सन्धिः कः भवति? सः च कतिविधः? उदाहरणयोगेन सम्यक् सन्धिः आलोचनीयः।
४. का नाम अवस्था? सा कतिविधा? काः च ताः? उदाहरणयोगेन आलोच्यन्ताम्।
५. अर्थप्रकृतिः का? सा च कतिविधाः? सोदहरणम् आलोच्यताम्।
६. “तद्-रूपारोपान्तु रूपकम्” इति व्याख्यायताम्।

७. टीका लेख्या— मत्तवारणी, वाचिकाभिनयः, विदूषकः।

८. Theatre शब्दस्य उत्सः कः? भारतीयाभिधया Theatre शब्देन किं बोध्यते। Theatre शब्दस्य प्रकृतिः व्याख्यायताम्।

आ. अधोलिखितेषु षट्प्रश्नानां समाधानं विधेयम्—सरलसुरगिरा देवनागर्या च।

2×6=12

१. नाट्यं कथं रूपकशब्देनाभिधीयते?
 २. को नाम सात्विकाभिनयः?
 ३. किं नाम प्रासङ्गिकम् इतिवृत्तम्?
 ४. को नाम् नाट्यसंलापः? स च कतिविधः?
 ५. नायिकानाम् अवान्तरभेदः कोऽस्ति?
 ६. सूत्रधारः कः भवति?
 ७. को नाम अनुभावः?
 ८. हरिवंशे कस्मिन् पर्वणि केन किं नाट्यानुष्ठानं वर्णितम्?
 ९. छौनृत्यनाट्यं किं?
 १०. को नाम रसः? नाट्यशास्त्रे कति रसाः सन्ति?
-

Or

Tools and Techniques for Computing Sanskrit Language

अ. अधोलिखितेषु केचन चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः।

12×4=48

१. संगणनक्षेत्रे संस्कृतभाषाया उपयोगिता अस्ति न वेति आलोचयत।
२. ध्वनिविज्ञानस्य विविधस्तराणां वर्णनां कुरुत।
३. संस्कृतध्वनितत्त्वमाधारीकृत्य निबन्धो विरच्यताम्।
४. संगणकमाध्यमेन संस्कृतभाषाप्रशिक्षणे मदनमोहनझामहोदयानाम् अवदानं स्वभाषया लिखत।
५. संस्कृतभाषाशिक्षणार्थं “संसाधनी” इति अन्तर्जालस्य उपयोगितां वर्णयत।
६. भाषासंगणनस्य मिश्रितविधीनां विस्तरेण वर्णना कार्या।
७. भाषासंगणनस्य नियम-आधारितविधयो विस्तरेण आलोचनीयाः।
८. संस्कृतभाषासंगणनमाधारीकृत्य सर्वेक्षणं प्रस्तूयत।

आ. अधोनिर्दिष्टेषु केचन षट् प्रश्नाः समाधेयाः सुरगिरा देवनागर्या च।

2×6=12

१. भाषाविज्ञाने मुख्या आलोच्यविषयाः के?
२. संस्कृतभाषया रचितयोः द्वयोः कोशग्रन्थयोः नाम लिखत।
३. ध्वनिविज्ञानस्य आलोच्यविषयः कः?
४. ध्वनितत्त्वस्य त्रीन् भेदान् लिखत।
५. Morphology इत्यस्य कोऽर्थः? तत्र के के विषया आलोच्यन्ते?
६. वाक्यविज्ञानं कीदृशं विषयमालोचयति?
७. TDIL-इत्यस्य सम्पूर्णं रूपं लिखत।
८. भारतीयभाषासंगणनस्योपरि अनुसन्धानरतस्य संस्थाद्वयस्य नाम लिख्यताम्।
९. पाठसंग्रहः (Corpus) इत्यनेन किं बोध्यते?
१०. भाषासंगणनस्य उद्देश्यद्वयं लिखत।

